

Sygn. akt *XVC 874/14*

Gdańsk, dnia 4 marca 2015 r.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy w Gdańsku XV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Weronika Klawonn

Protokolant: st. sekretarz sądowy Magdalena Florian

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2015 roku na rozprawie

sprawy z powództwa J. S. (1)

przeciwko J. K.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

1. tytuły wykonawcze w postaci:

a) wyroku Sądu Wojewódzkiego w Elblągu z dnia 15 października 1998 r. w sprawie I C 349/98 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 24 listopada 1998 r. a utrzymującego w mocy nakaz zapłaty Sadu Rejonowego w Kwidzynie z dnia 8 sierpnia 1996 r. w sprawie I Nc 130/96,

b) wyroku Sądu Wojewódzkiego w Elblągu z dnia 2 września 1998 r. I Ca 143/98 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 9 września 1998 r.,

c) wyroku Sądu Rejonowego w Kwidzynie z dnia 6 kwietnia 1998 r. w sprawie IV C 600/97 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 9 września 1998 r.

pozbawia wykonalności,

2. odstępuje od obciążania pozwanego J. K. kosztami procesu.

Sygn. akt *XVC 874/14*

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 25 września 2014 roku powód J. S. (1) wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci:

1. nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Kwidzynie z dnia 8 sierpnia 1996 r. w sprawie I Nc 130/96,

2. wyroku Sądu Rejonowego w Kwidzynie z dnia 6 kwietnia 1998 r. w sprawie I C 600/97,

3. wyroku Sądu Wojewódzkiego w Elblągu z dnia 2 września 1998 r. w sprawie I Ca 143/98,

4. wyroku Sądu Wojewódzkiego w Elblągu z dnia 15 października 1998 r. w sprawie I C 349/98,

oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazał powód, iż w dniu 08.08.1996 roku w sprawie sygn. akt I Nc 130/96 oraz w dniu 06.04.1998 roku w sprawie sygn. akt I C 600/97 Sąd Rejonowy w Kwidzynie, zaś w dniu 02.09.1998 roku w sprawie I Ca 143/98 i w dniu 15.10.1998 roku w sprawie sygn. akt I C 349/98 Sąd Wojewódzki w Elblągu wydały na skutek pozwów wniesionych przez J. K. przeciwko powodowi J. S. (1) nakaz zapłaty i wyroki, którymi orzeczono wobec powoda, aby zapłacił na rzecz pozwanego J. K. łącznie kwotę 20.599,55zł wraz z ustawowymi odsetkami do dnia zapłaty oraz z kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

Domagając się pozbawienia wykonalności ww. tytułów wykonawczych powód powołał się na art. 125 § 1 k.c., zgodnie z którym roszczenia stwierdzone prawomocnym orzeczeniem Sądu przedawniają się z upływem lat dziesięciu. Powód podniósł, iż postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte w dniu 9 grudnia 2009 roku, a w dniu 9 czerwca 2014 roku Komornik dokonał zajęcia przysługującego powodowi wynagrodzenia za pracę

Ponadto, powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego, wskazał powód, iż w odniesieniu do roszczenia pozwanego/wierzyciela o odsetki, które stały się wymagalne już po uprawomocnieniu nakazu zapłaty, tj. odsetki zasądzone od kwoty 20.599,55zł od dnia wszczęcia postępowania egzekucyjnego również podnosi zarzut przedawnienia, przy czym jako że odsetki stanowią świadczenia okresowe należne w przyszłości podlegają one trzyletniemu terminowi przedawnienia.

Pozew k. 3-6

W odpowiedzi na pozew z dnia 25 listopada 2014 roku pozwany wniósł o utrzymanie w mocy tytułów wykonawczych wymienionych w pozwie oraz o obciążenie powoda kosztami postępowania w całości.

Pozwany J. K. przedstawił swoje stanowisko, wskazując, iż postępowanie egzekucyjne przeciwko powodowi na podstawie wskazanych w pozwie nakazów zapłaty było prowadzone przez Komornika J. S. (2) od co najmniej od 2000 roku. Następnie, Komornik ten odszedł na emeryturę w roku 2009, a jego kancelarię wraz z aktami spraw i sprawami w toku przejął Komornik M. P., co miało miejsce prawdopodobnie we wrześniu 2009 roku.

Jednocześnie, pozwany podał, iż nie posiada żadnych dokumentów tego postępowania egzekucyjnego, bowiem w grudniu 2001 roku doszło do pożaru jego biura wraz z sklepem i spaleni uległo wiele jego dokumentów.

Ponadto, pozwany stwierdził, iż nie składał żadnych wniosków o egzekucję przeciwko dłużnikowi J. S. (1) po 2000 roku, nie składał również wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego, jak i nie był zawiadamiany stosownym postanowieniem o jego umorzeniu lub zawieszeniu. Jednakże, pozwany otrzymał od Komornika Sądowego M. P. informację o wysłuchaniu w trybie art. 827 k.p.c. z dnia 11.08.2014 r., sygn. akt Km 2618/09, na co odpowiedział Komornikowi, podając na piśmie źródła dochodów dłużnika J. S. (1).

Zdaniem pozwanego, w niniejszej sprawie brak jest przesłanek do unania, iż doszło do przedawnienia roszczeń w trybie art. 125 § 1 k.p.c., albowiem wniosek o wszczęcie egzekucji przerwał bieg przedawnienia roszczeń, a skutku tego nie niweczy późniejsze umorzenie postępowania egzekucyjnego. Podał pozwany, iż nie są mu znane żadne okoliczności mające swe umocowanie w art. 833 do 825 k.p.c., ani też sam pozwany oświadczył, iż nie składał wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego.

Odpowiedź na pozew k. 22-23

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Sąd Rejonowy w Kwidzynie nakazem zapłaty z dnia 8 sierpnia 1996 r. zasądził od J. S. (3) na rzecz J. K. kwotę 20599 zł. 55 gr. z odsetkami. Następnie Sąd Wojewódzki w Elblągu wyrokiem z dnia 15 października 1998 r. w sprawie I C 349/98 utrzymał nakaz zapłaty w mocy. Dnia 24 listopada 1998 r. nadano wyrokowi klauzulę wykonalności.

Wyrokiem z dnia 6 kwietnia 1998 r. Sąd Rejonowy w Kwidzynie zasądził od J. S. (1) na rzecz J. K. kwotę 8578 97 gr. wraz z odsetkami. Apelacja od tego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Wojewodzkiego w E. z dnia 2 września 1998 r. (I Ca143.98). Klauzule wykonalności nadano w dniu 9 września 1998 r.

Okoliczność bezsporna, a ponadto akta sprawy sygn. akt KM 2618/09 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kwidzynie M. P.

W dniu 2 grudnia 2009 roku J. K. wystąpił z wnioskiem egzekucyjnym o wszczęcie postępowania przeciwko dłużnikowi J. S. (1) do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kwidzynie M. P., prowadzącego Kancelarię Komorniczą w K. przy ul. (...),

W dniu 9 grudnia 2009 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Kwidzynie M. P. wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko J. S. (1) pod sygnaturą akt KM 2618/09.

W dniu 9 czerwca 2014 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Kwidzynie M. P. dokonał zajęcia przysługującego powodowi wynagrodzenia za pracę.

Dowód: akta sprawy sygn. akt KM 2618/09 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kwidzynie M. P.

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych do akt sprawy przez strony oraz akt sprawy komorniczej KM 2618/09, jak również na podstawie zeznań świadka J. S. (2). Dokumenty zawarte w aktach ww. sprawy komorniczej, w szczególności tytuły wykonawcze jako dokumenty urzędowe Sąd na podstawie art.244 § 1 k.p.c. uznał za dowody tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone, zaś na podstawie art.245 k.p.c. dokumenty prywatne Sąd uznał za dowód tego, że osoby które je podpisały złożyły oświadczenia w nich zawarte. Należy podkreślić, iż autentyczność i prawdziwość ww. dokumentów nie była kwestionowana w toku procesu przez strony, ich prawdziwość i rzetelność nie budziła również wątpliwości Sądu, dlatego Sąd uznał je w całości za wiarygodne i uwzględnił dokonując rekonstrukcji istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności faktycznych. Zeznania świadka J. S. (2), jakkolwiek nie budziły wątpliwości Sądu, z uwagi na fakt, iż świadek nie pamiętał wielu okoliczności, nie wniosły wiele do sprawy.

Jednocześnie, ponieważ wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia fakty zostały wykazane złożonymi do akt sprawy dokumentami oraz na podstawie zeznań świadka, o którego przesłuchanie wnosił pozwany, stosownie do przepisu art.299 k.p.c., a contrario, Sąd nie przeprowadził dowodu z przesłuchania stron

W myśl przepisu art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. dłużnik może w drodze procesu żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy.

Powództwo z art. 840 k.p.c., jako środek merytorycznej obrony dłużnika, pozwala na zakwestionowanie wykonalności tytułu wykonawczego w drodze badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tym tytułem i w konsekwencji musi być oparte na przyczynach materialno-prawnych - podstawach wymienionych w punktach 1-3 omawianego wyżej przepisu.

Artykuł 840 § 1 pkt 2 k.p.c. stwarza podstawę do zwalczania tytułu wykonawczego w przypadku, gdy już po powstaniu tytułu egzekucyjnego zaszły zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania lub wskutek, których zobowiązanie nie może być egzekwowane. W oparciu o regulacje materialno-prawne w literaturze rozróżnia się zdarzenia zależne od woli stron (np. spełnienie świadczenia, potrącenie) oraz niezależne od woli stron (m. in. przedawnienie roszczenia). Omawiany przepis w odniesieniu do orzeczeń sądowych wprowadza prekluzję co do zdarzeń zaszłych przed zamknięciem rozprawy, a zatem zanim jeszcze takie orzeczenie formalnie zostało wydane.

Legitymowanym do wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego z art. 840 § 2 k.p.c. jest dłużnik wymieniony w tytule wykonawczym jako zobowiązany do świadczenia. Podkreślić należy, iż do postępowania wszczętego w trybie art. 840 k.p.c. mają pełne zastosowanie przepisy części pierwszej dotyczące procesu z wyjątkami przewidzianymi w art. 843 k.p.c. Zatem ustalenie, iż po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane jest przesłanką skuteczności wszczętego przez powoda procesu i pozytywnego orzeczenia sądu. Dla ustalenia tej istotnej w procesie okoliczności należy dokonać niezbędnych czynności dowodowych, z zachowaniem powszechnej zasady ciężaru dowodu. Zatem powoda obciąża tutaj ciężar udowodnienia takich zdarzeń, które pozbawiłyby wykonalności w całości przedmiotowe tytuły wykonawcze, wszak generalnie ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Powód podnosił, że roszczenie pozwanego nie może być egzekwowane z uwagi na upływ terminu przedawnienia. Pozwany natomiast wskazywał, że doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia z uwagi na złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji.

Kwestią zaś wymagającą ustalenia była więc data wszczęcia na podstawie przedmiotowych tytułów wykonawczych przeciwko powodowi postępowania egzekucyjnego, w szczególności, czy czynność ta miała miejsce przed upływem terminu przedawnienia.

Z analizy dokumentów dostarczonych przez powoda oraz pozwanego, a przede wszystkim z analizy dokumentów zawartych w aktach sprawy komorniczej sygn. KM 22618/09 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kwidzynie M. P. oraz zeznań świadka J. S. (2), wynika w sposób nie budzący wątpliwości, iż wszystkie ww. tytuły wykonawcze, uprawomocniły się w 1998 roku. W tym samym roku nadano im klauzulę wykonalności. Natomiast postępowanie egzekucyjne przeciwko powodowi J. S. (1) na ich podstawie zostało wszczęte na wniosek pozwanego J. K. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kwidzynie M. P. w dniu 9 grudnia 2009 roku.

Pozwany J. K. zarówno w odpowiedzi na pozew, jak i na rozprawie słuchany w trybie art. 210 k.p.c., podnosił, iż postępowanie egzekucyjne przeciwko powodowi J. S. (1) na podstawie ww. tytułów egzekucyjnych było prowadzone wniosek pozwanego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kwidzynie J. S. (2) co najmniej od 2000 roku. Jednakże, pozwany na poparcie swojego twierdzenia nie przedstawił jakichkolwiek dokumentów, zaś przesłuchany na wniosek pozwanego w charakterze świadka J. S. (2) nie był w stanie jednoznacznie potwierdzić, czy prowadzone przez niego postępowanie egzekucyjne przeciwko powodowi J. S. (1) było z wniosku pozwanego J. K., ani też kiedy ewentualnie zostało wszczęte.

Poza tym jak wynika z zeznań świadka J. S. (2) – komornika, nawet w sytuacji umorzenia egzekucji z powodu bezskuteczności, zwracane tytuły wykonawcze opatrywał wzmianką w trybie art. 816 k.p.c. Znajdujące się w aktach sprawy km 2618/09 tytuły wykonawcze nie zawierają żadnych wzmianek.

Wobec powyższego, Sąd uznał, zgodnie z regułą z art. 6 k.c., twierdzenia pozwanego co do prowadzenia czynności egzekucyjnych za nieudowodnione.

Termin przedawnienia rozpoczynający bieg od nadania orzeczeniom klauzuli wykonalności nie został zatem przerwany.

Stosownie do treści art. 125 § 1 k.c. roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu.

Wobec powyższych ustaleń, należy stwierdzić, że roszczenia pozwanego J. K. w stosunku do powoda J. S. (1), objęte tytułami wykonawczymi w postaci nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Kwidzynie z dnia 8 sierpnia 1996 r. w sprawie

I Nc 130/96, wyroku Sądu Rejonowego w Kwidzynie z dnia 6 kwietnia 1998 r. w sprawie I C 600/97, wyroku Sądu Wojewódzkiego w Elblągu z dnia 2 września 1998 r. w sprawie I Ca 143/98 oraz wyroku Sądu Wojewódzkiego w Elblągu z dnia 15 października 1998 r. w sprawie I C 349/98 uległy przedawnieniu przed grudniem 2009 r., kiedy to został złożony wniosek wszczęcie egzekucji.

Przedawnienie roszczenia skutkuje niedopuszczalnością jego przymusowej realizacji (art.117 § 2 k.c.) Stanowi to podstawę pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego na mocy art. 840 §1 pkt 1 k.p.c.

O kosztach postępowania Sąd orzekł, na podstawie przepisów art. 102 k.p.c., w oparciu o zasadę słuszności, odstępując od obciążania kosztami procesu pozwanego.

W ocenie Sądu, rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie (z uwagi na zarzut przedawnienia) opiera się na zarzucie przedawnienia roszczenia. Powód w dalszym ciągu pozostaje dłużnikiem pozwanego, ale może skutecznie uchylić się od wykonania zobowiązania. Pozwany natomiast mógł on być subiektywnie przekonany o słuszności swojego postępowania, tj. dochodzenia w postępowaniu egzekucyjnym roszczeń od powoda. Co prawda, powód wygrał sprawę w całości, jednakże niesłusznym byłoby obciążenie kosztami procesu pozwanego, w sytuacji gdy to pozwany jest wierzycielem powoda jako dłużnika, który nie zaspokoił roszczeń pozwanego zasądzonych prawomocnymi orzeczeniami, a egzekucja z majątku powoda jako dłużnika nie może być prowadzona jedynie z uwagi an upływ terminu przedawnienia.